

Cyanazin og dets bekæmpelsesmiddellignende nedbrydningsprodukter er mobile i jorden, og Miljøstyrelsen finder det sandsynligt, at de vil kunne nedvaskes til grundvandet, jf. generelt om mobilitet afsnit III, 3. Dette vurderes bl.a. ud fra feltundersøgelser samt fund i grundvand i en række lande med koncentrationer, der overskrider EF's drikkevandskriterie. Cyanazin er endvidere i Nordamerika fundet vidt udbredt i vandløb i høje koncentrationer.

Cyanazin er skadeligt til meget giftigt over for vandorganismer, og der er ved den søgte anvendelse fare for, at cyanazin kan skade små vandøkosystemer ved normal brug af stoffet. Undersøgelser tyder endvidere på, at cyanazin kan have en skadelig effekt på insekter m.v., der lever i jorden.

Andre landes vurdering

I Sverige vurderes nedbrydningsprodukterne at være »betydeligt mere persistente« end moderstoffet cyanazin. Det vurderes, at cyanazin har middelhøj mobilitet, mens nedbrydningsprodukterne sandsynligvis har høj mobilitet. Det vurderes, at der er risiko for, at cyanazin og/eller nedbrydningsprodukterne nedvaskes til grundvandet.

Sverige vurderer endvidere, at cyanazin vil kunne give effekt på alger ved meget lave koncentrationer, samt at det også synes at kunne ophobes i alger. Stoffet skal revurderes i Sverige i 1994.

I Norge vurderes stoffet som »klart mobil«. Der er her lagt vægt på, at stoffet er blandt de bekæmpelsesmidler, der oftest (rangeret som nr. 5) bliver fundet som rester i drikkevand i USA, både i grundvand og overfladevand.

Fra Tyskland er der ikke modtaget nogen vurdering af cyanazin.

Holland oplyser, at halveringstiden for cyanazin er mellem 9 og 38 dage i felten mens hovedmetabolitten har en halveringstid på 13 til 34 dage. Et år efter udsprøjtning konstateredes ca. 10 % tilbage af hhv. metabolit I og II.

Mobiliteten af cyanazin vurderes til let til moderat ud fra konkrete fund og modelberegninger. Mobiliteten af metabolitterne I, II og III vurderes til at være større end cyanazins.

Kemiske bekæmpelsesmidler og metoder, der kan anvendes i stedet for cyanazin

Midlerne anvendes til bekæmpelse af ukrudt i ærter, hestebønner, vinter- og vårraps, vinterhvede, -byg og -rug, vårbyg, havre, majs samt til totalbekæmpelse. I blanding med atrazin anvendes cyanazin til bekæmpelse af ukrudt i majs, skovkulturer, prydbuske og roser, planteskoler og på udyrkede

arealer. Atrazin er dog trukket tilbage fra markedet af godkendelsesindehaverne. Det vil formentlig også blive tilfældet for blandingsprodukterne.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at tilbagetrækning af cyanazin ikke giver problemer med ukrudtsbekæmpelsen i korn.

Landbrugsorganisationerne har tidligere i 1993 givet udtryk for, at en tilbagetrækning af cyanazin ville give problemer i følgende afgrøder: Ærter til konserves og til modenhed, raps, majs, asier og bønner.

Cyanazin har været meget benyttet i ærter. Det er dog Miljøstyrelsens vurdering, at trifluralin og napropamid er andre brugbare midler som jordmidler. Som bladmidler vurderes det, at blandingen pendimethalin + bentazon er brugbart i stedet for blandingen cyanazin + bentazon. Bentazon er imidlertid også under revurdering. Miljøstyrelsen har nægtet godkendelse på grund af risiko for forurening af grundvandet – afgørelsen er påklaget.

Cyanazin har også været meget benyttet i raps. Miljøstyrelsen vurderer, at trifluralin, napropamid, benazolin og clopyralid generelt kan bruges i stedet for cyanazin til ukrudtsbekæmpelse i raps. Dog er effekten over for agersennep – en af problemarterne – svagere, hvilket kan give problemer på en del rapsarealer.

Miljøstyrelsen har for nyligt godkendt et nyt middel til brug i majs. Det vurderes på den baggrund, at tilbagetrækningen af cyanazin ikke vil have de store konsekvenser for majsdyrkingen.

Cyanazin er ikke godkendt til brug i asier.

Generelt vurderes det, at der er andre midler til bekæmpelse af ukrudt i bønner, prydbuske, roser og planteskoler.

Cyanazin anvendes i skovbruget i blanding med atrazin og blandingen er blevet meget opreklameret, efter det rene atrazin kun må anvendes til majsdyrking. Der findes dog andre midler, som i skovbrugsammenhæng kan erstatte blandingen, omend disse er lidt dyrere og har en lidt ringere effekt over for visse ukrudtsarter. Andre midler er f.eks. terbuthylazin og glyphosat. Det vurderes således ikke, at et forbud mod cyanazin vil få nævneværdige konsekvenser for skovbruget.

Hexazinon (et middel)

Stoffet anvendes opblandet i vand mod ukrudt. Stoffet optages gennem rødderne og tildels gennem bladene og virker ved at hæmme fotosyntesen.

Stoffet er klassificeret af Giftnavnet i 1976 og indsendt til revurdering i 1989. Miljøstyrelsens afslag på ansøgning om godkendelse blev påklaget til Miljø-